

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. De forma transactionis ejúsque extensione & rescissione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. V.

De forma Transactionis ejusque extensione & rescissione.

clinandam transigisse. De aliis tamen publicis aut etiam privatis criminibus, quæ pœnam sanguinis non irrogant, si criminaliter ad vindictam agatur, nec permittitur de jure communi transactio, uti ex *cit. l.* patet, nec amicabile compositio, ut ne crimina maneant impunita contra bonum commune; & plerùmque reus taliter transigens, cum cesset omne capitis & sanguinis periculum, pro confesso habetur, nisi probare possit ad redimendam præcisè vexam, se transigisse, aut transigisse de crimine falsi, quo in casu ex *relat. Lege* licita est transactio, ob gravissimam infamiam, quam secum trahit hoc crimen, quæ meritò pœnæ sanguinis æquiparatur. Si verò de tali crimine civiliter tantùm agatur, ad pœnam parti læsæ applicandam, valida & licita est transactio, sicuti & gratuita & amicabile compositio, cum juri suo partes præjudicare, ac cedere possint. Quòd si verò sint causæ merè civiles, ex jure Civili patet. Primò quod de iis, quæ in Testamento vel Codicillo relicta sunt, sine judice transigi non possunt, nisi inspectis & cognitis verbis Testamenti, prout habetur in *L. 1. §. Ratio. ff. de Testam. quemadmodum. aperiuntur. l. de his 6. §. 1. non est 12. ff. h. t.* Secundò quod nec de alimentis in ultima voluntate relicta, quæ in futurum debentur, sine judicis auctoritate, & causæ cognitione transigere liceat (ne Testatoris voluntas facile negligatur) nisi per talem transactionem conditio alendi fiat melior; de alimentis verò præteritis licitum esse transigere, etiam sine Judicis auctoritate & causæ cognitione ex *L. Alimentis 8. Cod. h. t.* patet, cum in hoc casu nihil urgeat allata ratio.

Formam transactio in foro Civili valida accipit ex jure Civili, secundùm quòd alia transactio fit simplici accepti latone; alia fit præcedente aquiliana stipulatione. Illa est, quam non præcedit alia stipulatio, etsi petas à Creditore, cui debebas centum, an contentus esse velit, si 50. solvas, & ille respondeat, contentum se futurum. Altera est, quæ fit per varias interrogationes, de quibus jura Civilia, cum spectato jure Naturæ & Canonico nulla certa verborum forma ad transactionem validam requiratur, sed possit illa fieri vel purè & absolute, vel conditionatè, vel in, vel extra judicium, vel verbis tantùm, vel etiam interveniente scripturâ, vel pœnâ appositâ, vel cum Clausulâ *Rato manente pacto &c.* vel cum, vel sine juramento &c. Extendenda tamen non est transactio facta super re certa aliqua & determinata, ad res alias quàm expressas, nisi sint accessoriæ, & connexæ, quamvis si indefinita & generalis sit facta transactio super tota hæreditate v. g. super omnibus juribus Episcopalibus, ad omnia particularia sub tali genere contenta, extendi possit, etiam si in specie non sint cognita, nisi proprietas verborum aut tractatus præcedens aliud exigat. Rescindi autem potest transactio ex variis causis. Primò si interposito metu incusso, qui cadit in virum constantem, facta sit. Secundò si dolo extorta sit. Tertio si intervenierit error substantialis. Quarto mutuo consensu partium. Quintò per errorem Calculi &c.

§. VI.

§. VI.

De Effectu Transactionis.

Prius effectus transactionis est, quod per illam libus motis & movendis finis imponatur, vel ne oriantur, impediatur. (ob bonum scilicet pacis, cui studere Republicæ & bono communi plurimum prodest) ita ut semel bonâ fide inita transactio, & legitimè celebrata, invitâ alterâ parte transigentium, refundi non possit, et si nova instrumenta faventia contra talem transactionem reperta essent, prout summitur ex c. r. h. s. neque ulli parti penitere concessum sit, etiam si contractus hic transactionis nondum expletus sit.

Secundus effectus est, quod quantumvis actionem civilem non pariat, si nudo pacto celebrata sit, neque rei traditione vel stipulatione &c. firmata sit, cum ex nudo pacto de jure Civili non detur actio, parit tamè exceptionem litis finitæ, quæ ante vel post litis contestationem opponi potest, ita ut, qui fuit in causa principali unius partis litigantis advocatus, si hæc postmodum per transactionem patium finiatur, testis esse possit hujus transactionis, prout summitur ex c. Ex litteris d. h. s. neque impugnare possit eam tamquam irritam, qui Suasor Auctor, aut Mediator hujus transactionis fuit, qui propriam suam turpitudinem talis allegaret.

TITVLVS XXXVII.

DE POSTULANDO.

§. I.

Quid sit Postulare, seu Advocare, quomodo Advocatus à Procuratore differat, & à quo constituantur Advocati?

Postulare latè loquendo aliud non est, quam suum vel alterius desiderium in judicio exponere apud eum, qui jurisdictioni præst; propriè tamen & strictius loquendo postulare dicitur, qui in judicio partis præsentis advocatum agit, & hinc

qui consilium quidem dat in causa aliqua, sive scripto hoc faciat sive verbo, aut partes inducit ad contractum, transactionem &c. faciendam, in judicio tamen parti non assistit præsens ipse, propriè postulare non dicitur, cum postulare hic sit idem quod advocare, advocare autem non dicitur, qui in judicio non assistit; unde qui ex lège, statuto, aut pacto prohibentur advocare, consilium tamen scripto, vel verbo gratis, vel pro mercede &c. extra judicialiter dare non prohibetur. Et quamvis Advocatorum & Procuratorum nomina